

Jeelo Burgerschap

Jeelo Burgerschap in 4 projecten voor groep 1-8

INHOUD

01. BURGERSCHAP ALS BASIS IN HET JEELO-ONDERWIJS

02. JEELO METHODE BURGERSCHAP

05. PROJECT 1: OMGAAN MET ELKAAR

(1)

07. PROJECT 2: INRICHTEN VAN JE EIGEN OMGEVING

(2)

09. PROJECT 3: LEREN VOOR LATER

(3)

11. PROJECT 4: LEREN VAN PERSONEN VAN VROEGER

(4)

13. VERANTWOORDING KERNDOELEN SLO

Bekijk onze **socials** voor **enthousiaste verhalen**
van scholen die werken met Jeelo!

BURGERSCHAP ALS BASIS IN HET JEELO-ONDERWIJS

Jeelo biedt al **meer dan 15 jaar** wereldoriëntatie-onderwijs, met daarin burgerschap verweven. Nu heeft Jeelo ook een aparte methode burgerschap, op basis van 3 pijlers:

1. Samen leven

Leerlingen leren inzien waarom ze iets leren en krijgen het gevoel: Ik heb er zin in! Om dit te bereiken worden bij elk project organisaties in de buurt van de school betrokken.

ik wil!

JEELO BURGERSCHAP

ik kan!

2. Samen werken

Leerlingen krijgen het gevoel: Ik kan het! In de projecten ligt de nadruk op competenties. Alle 21e-eeuwse vaardigheden komen aan bod.

ik hou vol!

3. Zelfstandig leren

Leerlingen krijgen het gevoel: Ik hou vol! Zelfstandig leren kunnen leerlingen niet vanzelf. Leren leren van leerlingen is daarom een rode draad door alle projecten.

Pijler 1 is onze '*burgerschapspijler*'; Leerlingen gaan de maatschappij in en de maatschappij gaat de school in, waardoor leerlingen zien/voelen/beleven wat er speelt. Ook betrekken we bij onze projecten organisaties uit de buurt. Daardoor raken de leerlingen (én hun ouders) betrokken bij hun leefomgeving en die van de dieren en planten.

Bekijk hier de video over de Jeelo-pijler 'samen leven'

JELO METHODE BURGERSCHAP

Jeelo heeft **4 projecten** voor groep 1 tot en met 8 met maatschappelijk relevante onderwerpen voor burgerschapsonderwijs, waarmee je de **kerndoelen burgerschap van het SLO** compleet afdekt. Alle groepen zijn tegelijk met hetzelfde project bezig. Peuters en kinderopvang kunnen meedoen.

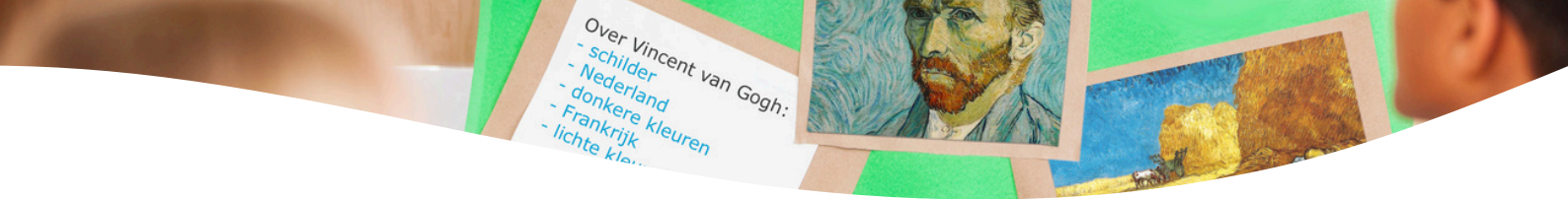
De projecten **Omgaan met elkaar** en **Leren voor later** lenen zich goed voor aan het begin van het schooljaar, omdat de leerlingen elkaar door de projecten beter leren kennen. In de andere twee projecten (**Inrichten van je eigen omgeving** en **Leren van personen van vroeger**) ligt de focus meer op de omgeving.

Deugden als rode draad

In 2012 sprak de Onderwijsraad in het advies 'Verder met burgerschap' al over deugden. Daarin staat onder andere: *"De grote waarden van onze democratische rechtstaat kunnen het best worden overgedragen door de 'kleine deugden' ervan te leren."*

Deugden zijn goede eigenschappen die te maken hebben met de omgang met elkaar en met het ontwikkelen van je persoonlijkheid. Goed leren omgaan met elkaar en talenten ontwikkelen en benutten zijn daarom **speerpunten binnen Jeelo**. Leerlingen leren beter functioneren in de maatschappij en leren elkaar respecteren, nu en in hun latere leven.

Steeds grotere scope

Je doet 2 projecten het ene jaar en 2 projecten het andere jaar. Daardoor doet een leerling binnen zijn basisschoolperiode elk project vier keer, steeds op zijn eigen niveau en met een steeds grotere scope. Zo leren de leerlingen steeds meer over het maatschappelijk relevante onderwerp. Je bepaalt zelf de projectperiodes, bijvoorbeeld de eerste 4 weken van het schooljaar en dan weer 4 weken na de kerstvakantie.

Project Based Learning

Jeelo kiest heel bewust voor **projectmatig werken** en niet voor thematisch werken. De projectmatige opzet van Jeelo is afgeleid van **Project Based Learning (PBL)***. Leerlingen werken in kleine groepjes aan een projectresultaat op school en in hun omgeving. Dit projectresultaat moet voldoen aan eisen van de opdrachtgever of eisen die zij zelf stellen. Leerlingen onderzoeken en ontwerpen om te komen tot een projectresultaat dat aan alle eisen voldoet. Samen presenteren zij het resultaat, reflecteren en komen eventueel tot verbeteringen.

Zo komen de **21e-eeuwse vaardigheden** allemaal aan bod en komen de maatschappelijk relevante onderwerpen het beste tot hun recht.

**De Michigan State University in de VS heeft onderzoek gedaan naar het effect van PBL. De conclusie: PBL is een krachtige methodiek die leerlingen verbindt met realistische omgevingen en doelen. Het verhoogt het leerrendement van alle leerlingen. Lees meer: Larmer e.a., Setting the Standard for Project Based Learning, 2015*

De deugden en de scopes in de projecten van Jeelo

In de volgende tabel staan die 4 projecten met de bijbehorende deugd en het projectresultaat (de steeds groter wordende scope) per groep aangegeven. Zo zie je hoe, met welke deugden, de burgerschapsdoelen zijn verwerkt in de projecten.

	 Groep 1-2	 Groep 3-4	 Groep 5-6	 Groep 7-8
Omgaan met elkaar	Samen spelen	Leven in een gezin	Vrienden in een groep	Waarderen van verschillen
Projectresultaat	Een portrettengalerij van je groep	Een tijdlijn van je groep	Je rap over vriendschap	Je krant over waarderen van verschillen
Deugd	Oefen vriendelijkheid	Wees vriendelijk	Wees behulpzaam	Heb zelfbeheersing
Inrichten van je eigen omgeving	Wonen in je straat	Zorg voor je wijk	Vrije tijd in je buurt	Ontwikkeling van je gemeente
Projectresultaat	Je wijk in het klein	Een speelveld voor iedereen	Een rondleiding door de wijk	Een nieuwe wijk voor iedereen
Deugd	Oefen netheid	Wees zorgzaam	Wees betrouwbaar	Wees verantwoordelijk
Leren voor later	Je talent ontdekken	Een uitvinding doen	Een beroep presenteren	Een verkiezing houden
Projectresultaat	Een talentenshow	Een uitvinding	Een tableau vivant	Een referendum
Deugd	Oefen netheid	Wees netjes	Wees geduldig	Wees moedig
Leren van personen van vroeger	Jouw leven	Je mening over helden	Je mening over eerlijke handel	Je mening over macht
Projectresultaat	Jullie schaduwspel	Je held	Jullie foodverhaal	Jullie betoog
Deugd	Oefen vriendelijkheid	Wees beleefd	Wees eerlijk	Wees volhardend

1

PROJECT OMGAAN MET ELKAAR

We leven samen met allerlei verschillende mensen met verschillende waarden en normen. Hoe ga je daarmee om? Hoe kun je die verschillen leren waarderen?

De leeromgeving voor groep 1-4: speeltuin, opa en oma, verzorgingshuis, poppenspeler en kunstenaar.

Groep 1-2

Samen spelen

"Er zitten heel veel verschillende kinderen in mijn klas. Iedereen houdt van andere dingen."

We maakten selfies. En een kunstenaar hielp ons met een zelfportret maken. We hebben alles opgehangen. Dan ziet iedereen hoe leuk dat is."

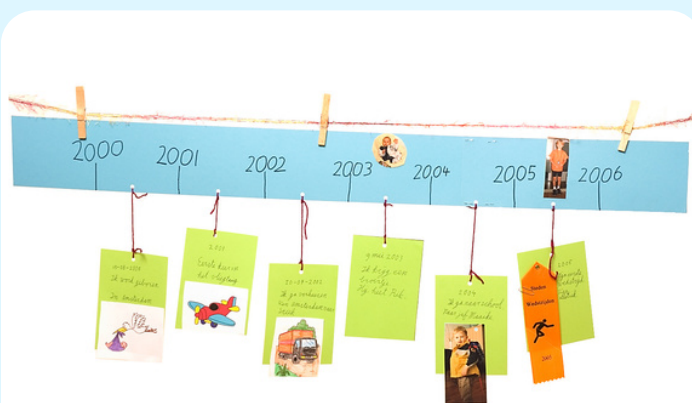

EMOTIES HERKENNEN

ZING EN SPEEL. WIE DOET ER MEE?

Groep 3-4

Leven in een gezin

"We hebben stambomen gemaakt van onze families. Bij sommige kinderen is die heel groot. Een opa vertelde over zijn reuzenstamboom in de klas."

Ik heb ook een tijdbalk van mijn leven gemaakt. Met oude foto's erbij. Nu weet iedereen meer van mij."

DE KINDERTIJD VAN OPA EN OMA

SOORTEN GEZINNEN

Groep 5-6

Vrienden in een groep

"Eerst gingen we met bureau Halt door de wijk lopen. Toen maakte ik met 3 vrienden een rap over onze vriendschap, groepsdruk en je eigen mening."

De tekst kwam in onze dorpskrant. De rap zingen we nog steeds."

SOCIALE MEDIA GEBRUIKEN

TEKEN JE SOCIALE NETWERK

Groep 7-8

Waarderen van verschillen

"Ons groepje maakte een krant over recht van gelijke behandeling. We interviewden verschillende mensen daarvoor en hielden rekening met feiten en meningen."

Een echte journalist gaf ons tips. Het was best veel werk, maar dat is altijd bij een krant."

MULTICULTURELE SAMENLEVING

EEN POSTEN OVER NEP EN ECHT

Steeds grotere scope in project Omgaan met elkaar

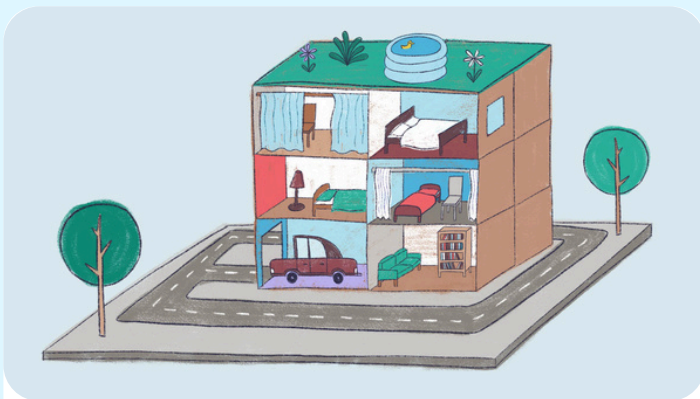
Leerlingen krijgen elke 2 of 3 jaar een leerroute met een steeds grotere scope. Zo leren zij steeds meer over dit maatschappelijk relevante onderwerp.

- Van feit naar mening: kinderen beschouwen op hun eigen niveau verschillen tussen mensen en verschillende situaties in het omgaan met elkaar. Vervolgens vormen ze een eigen mening.
- Van dichtbij naar veraf: kinderen leren over de situatie op school, in hun gezin, in groepen en in de maatschappij.
- Van nu naar vroeger in de tijd: kinderen beschouwen de tijd van nu, de tijd van hun eigen leven en de tijd vanaf de Tweede Wereldoorlog.
- Van tweetallen naar groepen: kinderen werken in tweetallen, kleinere en grotere groepen. Ze geven elkaar feedback en ontvangen van elkaar feedback.

We wonen in een klein land met veel mensen. We moeten daarom zorgvuldig met de ruimte omgaan. Hoe zorgen we ervoor dat iedereen hier fijn kan wonen en dat er ook voldoende aandacht gaat naar de natuur in onze omgeving? Dat is ook in ons belang.

De leeromgeving voor groep 1-4: architect, gemeente, eigenaar
bijzonder huis, gids en planoloog.

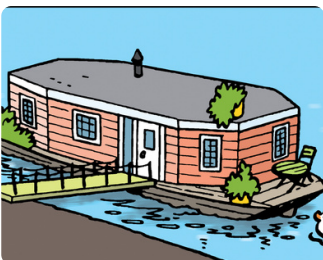
Groep 1-2

Wonen in je straat

"Iedereen heeft een eigen huis gemaakt. Daarvan hebben we samen een hele wijk gebouwd zoals wij dat wilden. Je kunt er veilig spelen en fietsen. Auto's mogen niet overal komen."

We hebben ook gezorgd voor bomen en planten. En prullenbakken natuurlijk."

SOORTEN HUIZEN
HERKENNEN

ONTDEK JE STRAAT

Groep 3-4

Zorg voor je wijk

"Het project begon met een rondleiding door de wijk. Een man van de gemeente vertelde over het riool en de verlichting in de straat. We hebben ook papier geprikt in de straat. Ik wist niet dat voor de straat zorgen zoveel werk was. Daarna hebben we een eigen speelveld ontworpen. We moesten rekening houden met de ideeën van iedereen, want iedereen moest de speeltuin leuk vinden."

BUIZEN DOOR DE WIJK

ZO ZAG EEN HUIS ER
VROEGER UIT

Groep 5-6

Vrije tijd in je buurt

"We zijn eerst in het buurthuis geweest. We moesten daarna zelf een rondleiding maken door de wijk voor een nieuw klasgenootje. We moesten daarvoor samenwerken en taken verdelen. Ik gebruikte daarbij Google Earth. Dat was voor mijzelf ook heel leuk. Ik heb ontdekt dat er veel meer te doen is in onze buurt dan ik dacht."

WAAR IS WAT TE DOEN IN JE WIJK

TOERISME IN NEDERLAND

Groep 7-8

Ontwikkeling van je gemeente

"We hebben met de hele klas een wijk ontworpen. Elk groepje kreeg een stuk grond om in te richten. Toen we alle stukken grond aan elkaar legden, hadden we te veel zwembaden en te weinig huizen om in te wonen. Toen moesten we samen overleggen om er toch een goede wijk van te maken. Een mevrouw van de ruimtelijke ordening van de gemeente heeft ons plan beoordeeld."

VERSTEDELIJKING VAN NEDERLAND

HERGEBRUIKEN EN RECYCLEN

Steeds grotere scope in project Inrichten van je eigen omgeving

Leerlingen krijgen elke 2 of 3 jaar een leerroute met een steeds grotere scope. Zo leren zij steeds meer over dit maatschappelijk relevante onderwerp.

- Van dichtbij naar veraf: kinderen leren over de inrichting van hun huis, de straat, de wijk, hun stad of dorp, en hun gemeente en provincie.
- Van leven naar genieten: kinderen maken dagelijks gebruik van voorzieningen zoals de riolering en de groenvoorziening, maar ook van voorzieningen voor onze vrije tijd zoals speelterreinen.
- Van onderhoud tot ontwerp: kinderen onderhouden of ontwerpen zelf hun omgeving.
- Van nu naar vroeger en naar de toekomst: kinderen bekijken hoe hun omgeving er vroeger uitzag en hoe hun omgeving zich ontwikkelt.
- Van eigen belang tot belangen van anderen: kinderen leren op te komen voor hun eigen belang en rekening te houden met de belangen van anderen. Ze leren compromissen te sluiten als dat nodig is.

Wat kun je van vroeger en van nu leren dat belangrijk is voor jezelf voor later? Welke talenten heb je al en hoe ontwikkel je die verder? Hoe kun je de wereld een beetje beter maken?

De leeromgeving voor groep 1-4: (groot)ouders, coach, filmmaker, kunstenaar en productontwikkelaar.

Groep 1-2

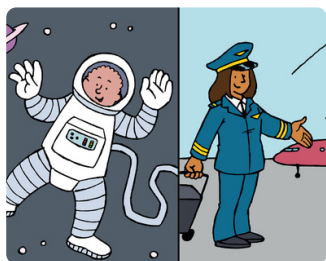

Je talent ontdekken

"We gingen praten over regels in spelletjes en regels op school. We mochten de regels veranderen. Dat was heel leuk. Toen kwam er een kist met boeken over beroepen in de klas. Elk beroep heeft ook regels. Ik wil automonteur worden en dan moet je alles controleren en veilig werken. De talentenshow op het einde was cool. Ik deed 3 koprollen en Mark speelde keyboard. Alles werd gefilmd. Groep 8 klapte heel hard voor ons."

LEER EEN TAAK

LEER OVER BEROEPEN

Groep 3-4

Een uitvinding doen

"Ik heb een lapbook gemaakt over uitvindingen. Over de fiets en de gloeilamp. We mochten zelf vliegtuigjes vouwen en kijken wie het verste kwam. We hebben op het einde een nieuw muziekinstrument uitgevonden: de triool."

Een muzikant kwam ons helpen. Het was best lastig om mooie klanken uit te vinden. Ik heb ontdekt dat ik meer talenten heb dan ik dacht."

VAN VUUR TOT LAMP

MAAK EEN LAMP

Groep 5-6

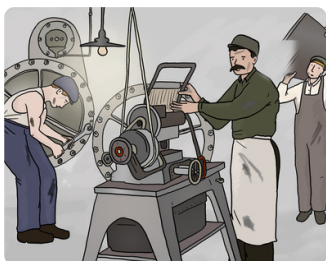

Een beroep presenteren

"Elke week kwam er een vader of moeder vertellen over hun beroep. We mochten ook een keer mee naar een werkplaats. Ik wist niet dat er zoveel beroepen waren. Onze beroepenwand was te klein voor al onze informatie. Ons groepje heeft ook een tableau vivant gemaakt over beroepen uit de middeleeuwen. Beroepen die nu heel anders zijn. Ik wilde hetzelfde worden als mijn moeder, maar ik zie nu dat er ook nog andere dingen zijn die ik interessant vind."

EEN BANENMARKT OP SCHOOL

WERKEN TOEN EN NU

Groep 7-8

Een verkiezing houden

"Het project ging eerst over de Tweede Wereldoorlog en de oorlog in Srebrenica. We hebben iemand uit Oekraïne geïnterviewd. We ontwierpen er een herdenkingsmonument voor. Toen leerden we over vrede, de EU en democratie. We mochten stemmen wie van ons in de leerlingenraad mocht zitten. Daarna organiseerden we een referendum. We maakten ons standpunt duidelijk op een poster, in een radiospotje en in een debat."

NEDERLANDSE KOLONIËN

LIED: STEM OP MIJ!

Steeds grotere scope in project Leren voor later

Leerlingen krijgen elke 2 of 3 jaar een leerroute met een steeds grotere scope. Zo leren zij steeds meer over dit maatschappelijk relevante onderwerp.

- Van talent tot expert: kinderen leren onderzoeken welke talenten ze hebben en hoe ze die kunnen inzetten en ontwikkelen.
- Van alleen tot samen: kinderen leren waarom samenwerken belangrijk is en waarom je daarbij afspraken en regels moet maken, en taken moet verdelen om elkaars talenten te benutten.
- Van verleden tot toekomst: kinderen leren hoe het verleden het heden en de toekomst beïnvloedt.
- Van goed tot beter: kinderen leren wat het nut is van evalueren en het opstellen van verbeterpunten, zowel op persoonlijk vlak als op het vlak van maatschappelijke uitdagingen en technologische ontwikkelingen.
- Van meedenken tot meebeslissen: kinderen leren kritisch luisteren, leren hun eigen ideeën verwoorden en beslissen mee.

Veel personen uit de geschiedenis hebben nog steeds een belangrijke invloed op ons dagelijks leven. Wat kunnen we van deze personen leren? Hoe zorgen we dat we vandaag en morgen fijn samen spelen, leven en werken?

De leeromgeving voor groep 1-4: bibliotheek, verzorgingshuis, museum, oorlogsheld en verhalenverteller.

Groep 1-2

Jouw leven

"Het project ging over het leven van Annie M.G. Schmidt. Ze vonden haar vroeger niet netjes, omdat ze brutaal was. Nu vinden we haar normaal. We hebben haar liedjes gezongen. Over wassen in een teiltje. En over een kolenman die kolen met het paard bracht om te koken. Een heel oude meneer vertelde erover. Daarna speelden we een schaduwspel over brutaal en vriendelijk zijn."

ZING: TOEN, NU EN LATER

MAAK EEN FOTOBOEK

Groep 3-4

Je mening over helden

"Mijn opa is mijn held. Hij maakt me altijd blij en door hem kan ik goed kanoën. Vroeger had je ook helden. Aletta Jacobs is nog steeds een held. Door haar mag ik nu ook naar school. Michiel de Ruijter was een andere held. Dat varen vind ik wel stoer, maar ik vind hem echt geen held."

We hebben van een meneer van het archief een rondleiding gehad langs beelden in ons dorp. Hij wist alles. Op het einde speelde ik een standbeeld van mijn eigen held."

LEER OVER ALETTA JACOBS

SPEEL EEN LEVEND STANDBEELD

Groep 5-6

Je mening over eerlijke handel

"Eerst ging het project over de Gouden Eeuw en de VOC en hoe Nederland rijk werd. Maar zoals de handel toen ging, was niet eerlijk. Een exporteur in peren vertelde over hoe dat nu beter gaat. Ik maakte er een strip over. Met de klas maakten we ook een foodverhaal voor 2040. Het ging over een voedselmachine met lekker en gezond voedsel en genoeg voor iedereen."

MAAK EEN TIJDBALK

WERELDHANDEL EN DE VOC

Groep 7-8

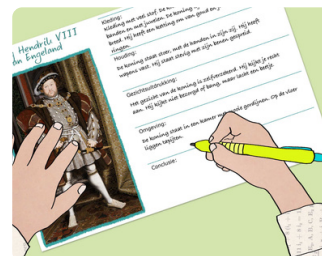
Je mening over macht

"We speelden een rollenspel over macht en gezag. Dat was serieus, maar ook heel grappig. Nou, geef mij maar gezag. Daar heb je meer aan. We leerden over machthebbers van vroeger. Als zij hun gezag verloren, kwam er vaak geweld."

Wij leven nu in een democratie en we hebben een vrije mening. Ik schreef er een betoog over."

LEER OVER WILLEM VAN ORANJE

PORTRETTE VAN MACHTSHEBBERS

Steeds grotere scope in project Leren van personen van vroeger

Leerlingen krijgen elke 2 of 3 jaar een leerroute met een steeds grotere scope. Zo leren zij steeds meer over dit maatschappelijk relevante onderwerp.

- Van verleden tot heden: kinderen leren over personen van vroeger. Wat hebben zij bereikt en wat merken wij er nu nog van? Ze leren dingen vanuit verschillende perspectieven bekijken.
- Van observeren, luisteren tot verbeelden: kinderen bekijken platen van vroeger, luisteren naar verhalen en verbeelden de gebeurtenissen in een tekening of rollenspel.
- Van tijds aanduiding tot tijdbalk: kinderen leren verschillende tijds aanduidingen gebruiken en een tijdbalk maken.
- Van feit tot mening: kinderen leren feiten en meningen onderscheiden en ze leren hun mening mondeling en schriftelijk verwoorden.
- Van leren tot evalueren: kinderen leren leren, ze maken een woordweb en een mindmap, ze plannen en evalueren.

VERANTWOORDING KERNDOELEN SLO

Jeelo Burgerschap is gebaseerd op de **6 concept-kerndoelen van het SLO maart 2024**. Zodra de definitieve doelen beschikbaar zijn, zal Jeelo de projecten - indien nodig - bijstellen of aanvullen op deze definitieve doelen. Dit wordt dan direct zichtbaar in Mijn Jeelo.

Burgerschap en kerndoelen SLO

Jeelo-projecten	Omgaan met elkaar	Inrichten van je eigen omgeving	Leren voor later	Leren van personen van vroeger
Kerndoelen SLO				
Schoolcultuur	✓	✓	✓	✓
Diversiteit	✓		✓	✓
Democratische waarden	✓		✓	✓
Maatschappelijke betrokkenheid		✓	✓	✓
Democratische betrokkenheid		✓	✓	✓
Maatschappelijke vraagstukken	✓	✓	✓	✓

Bekijk [hier](#) de 6 concept-kerndoelen van het SLO maart 2024.

De **inspectie** kijkt al een tijdje mee met onze Jeelo-scholen en is positief over hoe de burgerschapsdoelen zijn ondergebracht in de 12 projecten voor **wereldoriëntatie**. Via ons leerlingvolgsysteem kan je goed aantoonbaar maken wat je leerlingen op het gebied van burgerschap hebben geleerd. Dit kan nu ook met de aparte methode burgerschap. Speciaal voor scholen die (nog) niet de ruimte hebben voor 12 projecten, hebben we 4 projecten ontworpen om recht te doen aan de 6 burgerschapsdoelen van het SLO.

Bekijk onze **socials** voor **enthousiaste verhalen** van scholen die werken met Jeelo!

